

Trị Liệu Lời Nói:

Phạm Thùy Giang, MA CCC-SLP
Chuyên Gia Âm Ngữ Trị Liệu
Đại Học Minnesota, Hoa Kỳ

Mục Tiêu Trị Liệu Nói Lặp

- Giúp trẻ cảm thấy có thể nói những gì trẻ muốn nói, lúc nào trẻ muốn nói mà không có cảm xúc tiêu cực.
- Mục tiêu nên nhằm hành vi nói lặp cũng như hỗ trợ về mặt xã hội và cảm xúc.
- Mục tiêu nên tùy theo nhu cầu cá nhân.
- Mục tiêu nên nhằm về việc khái quát hoá để giúp trẻ nói lặp giao tiếp thành công trong mỗi hoàn cảnh.

Việc nói lặp ảnh hưởng đến sự phát triển trí tuệ, xã hội, và cảm xúc của trẻ. Hãy giúp trẻ phát triển toàn bộ!

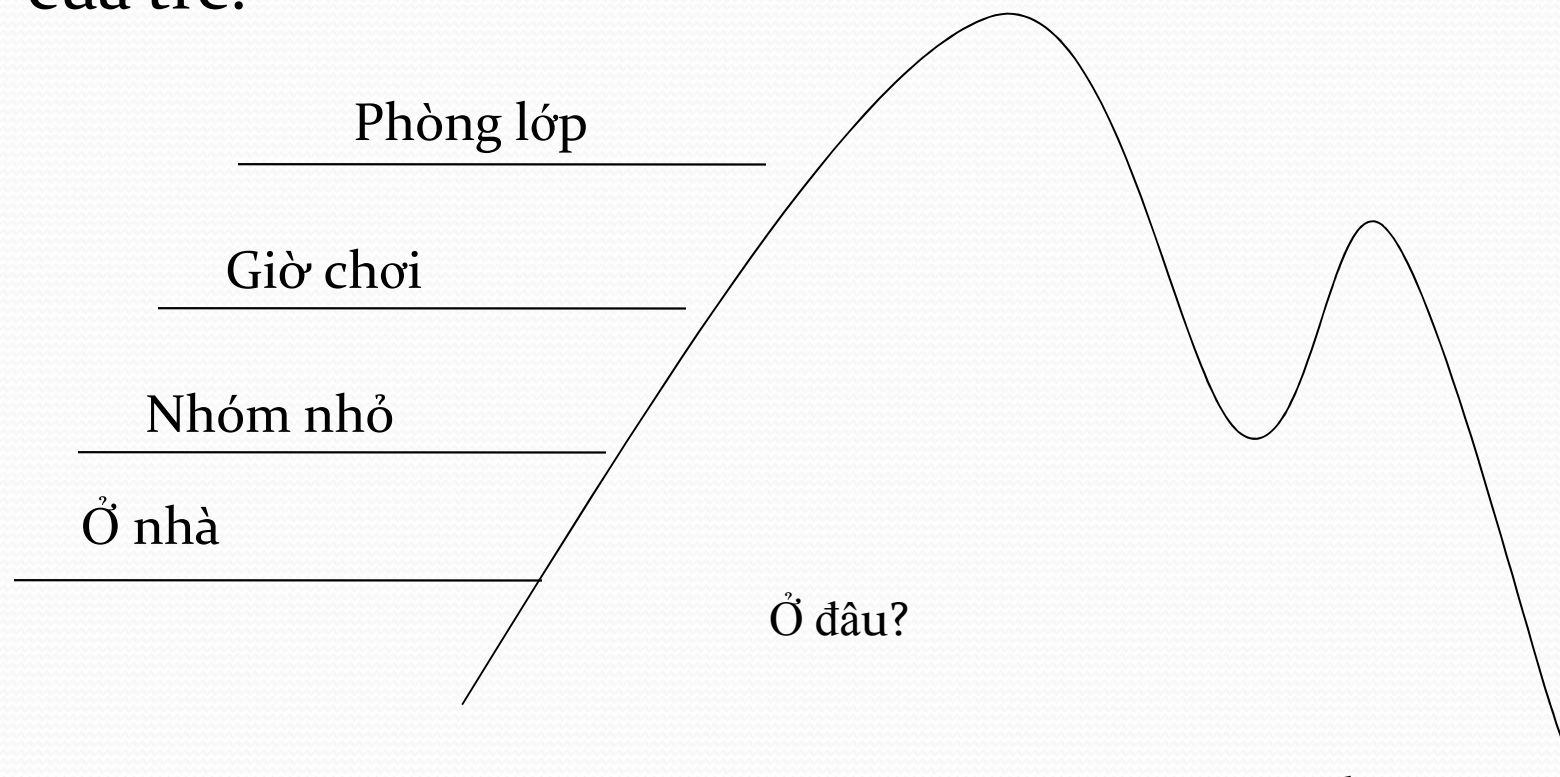
Trị Liệu Nói Lấp

- Giảm bớt tần số hành vi nói lấp.
- Giảm bớt thời gian nói lấp.
- Giảm bớt hành vi bảo vệ (muốn tránh, thoát)
- Tăng hành vi xã hội và cơ hội nói.
- Tăng sự tự tin.
- Giảm bớt phản ứng tiêu cực về việc nói lấp.
- Cung cấp thông tin cho người nghe.

Sisskin, 2002

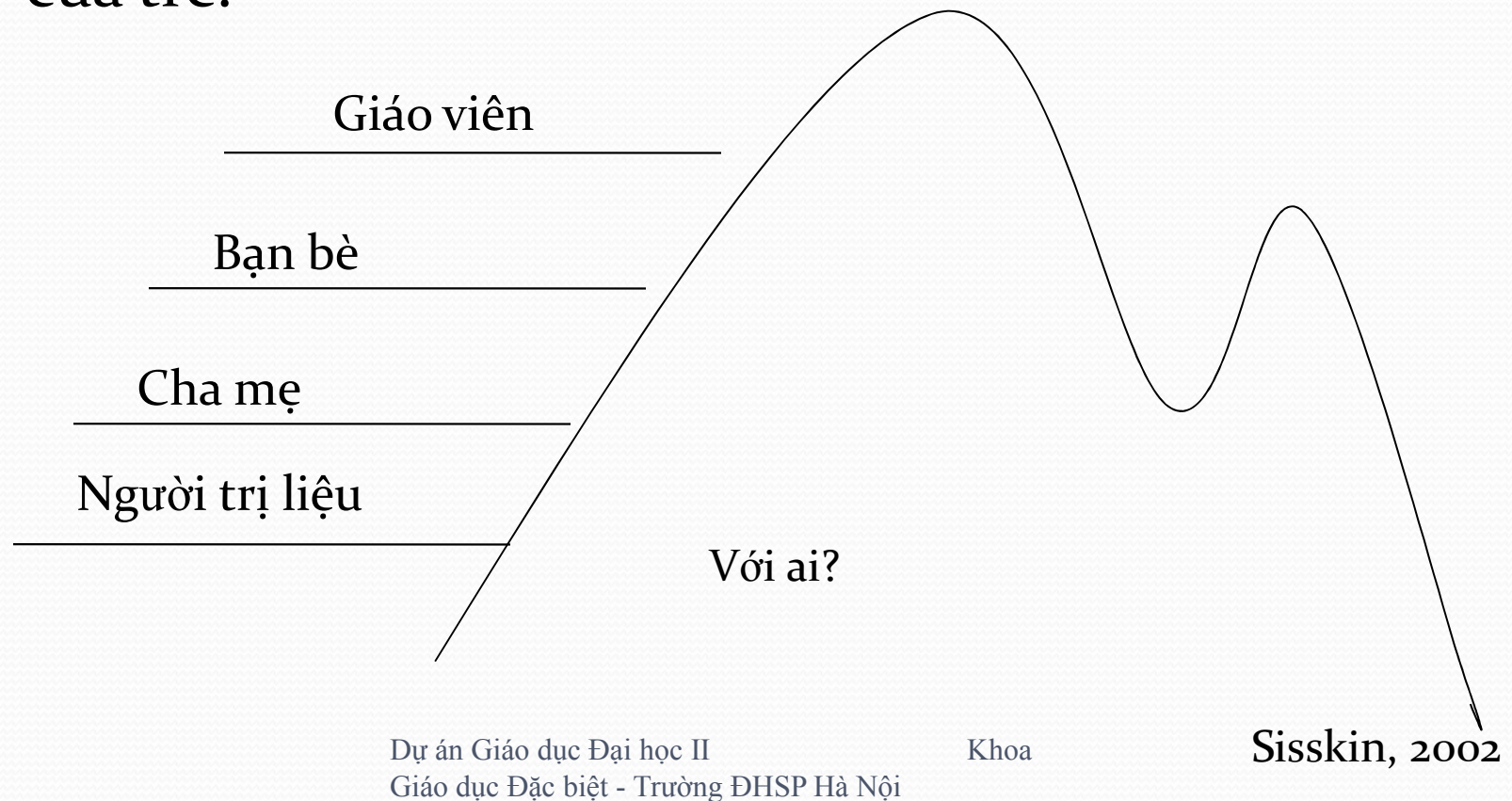
Mục Tiêu Trị Liệu Nói Lấp

- Cùng với trẻ, lập ra hệ thống cấp bậc về những sợ sệt của trẻ.

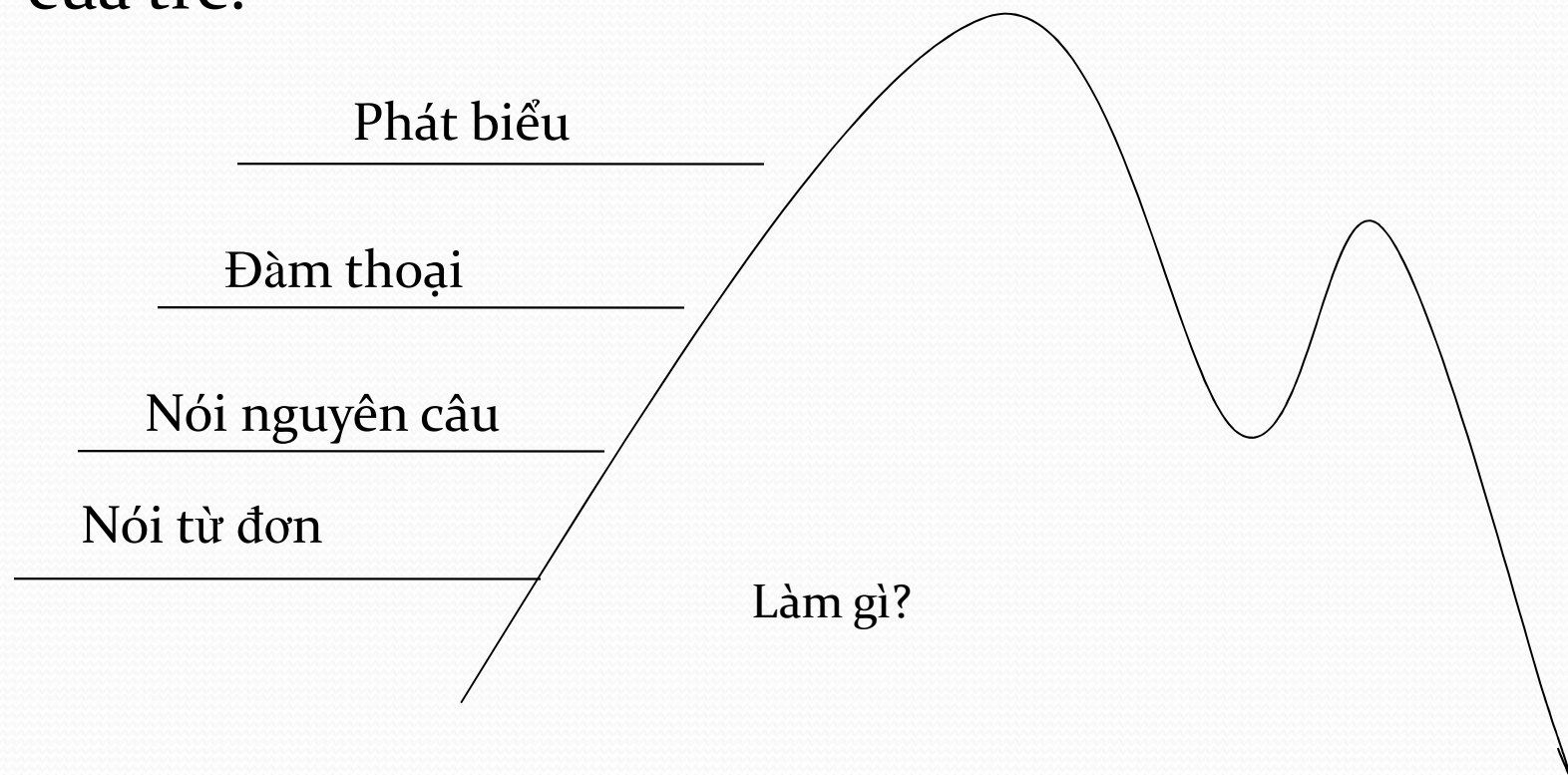
Mục Tiêu Trị Liệu Nói Lấp

- Cùng với trẻ, lập ra hệ thống cấp bậc về những sợ sệt của trẻ.

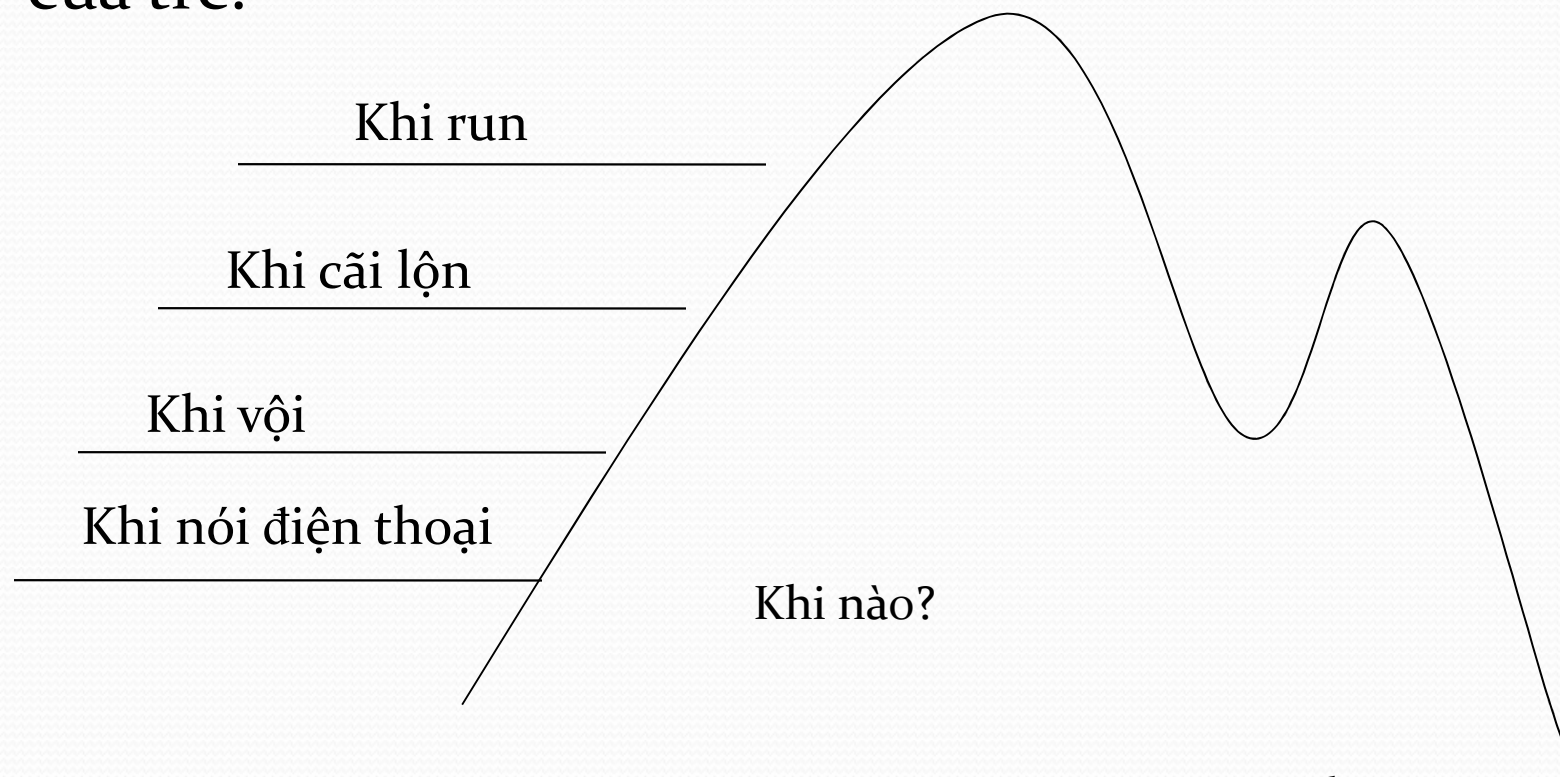
Mục Tiêu Trị Liệu Nói Lấp

- Cùng với trẻ, lập ra hệ thống cấp bậc về những sợ sệt của trẻ.

Mục Tiêu Trị Liệu Nói Lấp

- Cùng với trẻ, lập ra hệ thống cấp bậc về những sợ sệt của trẻ.

Tự Theo Dõi Sự Tiến Bộ Của Mình

	Ghi những thành công	Bước kế tiếp
Kiến thức về nói lắp		
Cảm xúc làm mình nói lắp		
Sợ sệt khi nói chuyện trước mặt người khác		
Giảm sự căng thẳng khi nói		
Giảm bớt phản ứng tiêu cực của mình khi nói lắp		
Thay đổi cách nói lắp		
Giảm sự tránh né hoàn cảnh hoặc từ khó nói		
Tăng sự tham gia vào cuộc giao tiếp		

Phương Pháp Trị Liệu Nói Lấp: Hình Thành Nói Chuẩn

- Mục đích nhằm giảm bớt nói lấp và dần dần nói lưu loát hơn.
- Trị liệu hành vi nói lấp, không quan tâm đến hành vi phụ.
- Người trị liệu và trẻ tập riêng trước và dần dần khái quát hoá.
- Bắt câu nhẹ: Thở nhẹ trước khi bắt câu và dần dần nói lớn hơn.
- Nói chậm: Kéo dài nguyên âm khi nói để nói chậm hơn nhưng vẫn lên xuống giọng bình thường
- Phát âm nhẹ: Giãn các bắp cơ miệng để kết hợp nhẹ môi răng lưỡi khi phát âm

Phương Pháp Trị Liệu Nói Lấp: Nói Lấp Nhiều Hơn

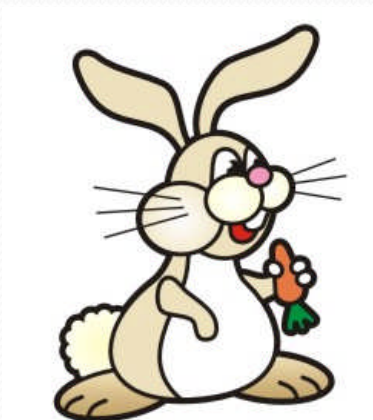
- Mục đích: nói lấp dễ dàng hơn để giảm nơi trẻ hành vi tránh né sợ sệt.
- Phân tích chính mình: Tăng ý thức về loại và mức độ nói lấp và hành vi phụ để giúp trẻ tự theo dõi.
- Co giãn: Giảm sự căng thẳng bằng cách tập co giãn mỗi bắp cơ.
- Làm bớt nhạy: Tập cố ý nói lấp

Cung Cấp Thông Tin Cho Người Nghe

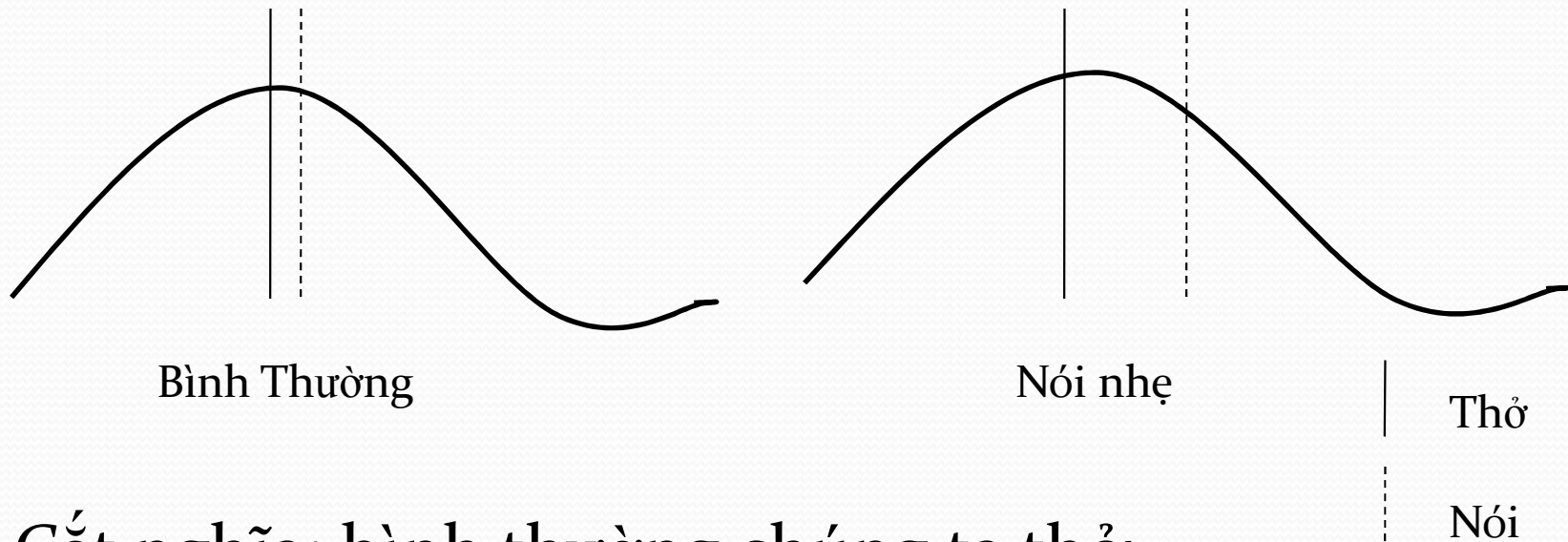
- Nên lắng nghe những gì trẻ muốn nói thay vì cách trẻ nói.
- Đừng nói dùm trẻ. Cho trẻ cơ hội để nói xong.
- Tiếp tục nhìn vào mặt trẻ khi trẻ nói lắp.
- Cố gắng tạo môi trường êm đềm, không vội vàng căng thẳng.
- Không nên yêu cầu trẻ nói chậm lại. Thay vào đó, mình nên nói chậm lại để tạo cho trẻ cảm giác thoải mái.

Hoạt động: Giảm Tốc Độ Nói

Trẻ lật hình và nói tên đồ vật trong hình. Trẻ tập nói nhanh như con thỏ hoặc chậm như con rùa. Sau khi hiểu ‘nói như thỏ’ và ‘nói như rùa’, trẻ nói tên hình ảnh xong và chỉ hình nào giống như lời nói của trẻ. Người trị liệu có thể thay phiên, yêu cầu lần này nói như thỏ, lần kế tiếp nói như rùa.

Hoạt động nói nhẹ

Cắt nghĩa: bình thường chúng ta thở xong thì nói ngay. Để tập nói nhẹ, giúp trẻ thở một hồi rồi mới bắt đầu nói.

Khái Quát Hoá

- Khi trẻ tập kỹ năng nói lưu loát từ đơn, nên giúp trẻ khái quát hoá:
 - Giảm sự gợi ý
 - Ngữ cảnh (từ đơn, câu, đàm thoại...)
 - Người giao tiếp (cha mẹ, giáo viên...)